

DERSDem

Ders • Deęer • Deneyim
Course • Value • Experience

DERSDem PROJESİ HAZIRLAMA KILAVUZU

Prof. Dr. Mustafa Özcan
MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

DERSDER PROJESİ NEDİR?

DERSDERİN TEMEL İLKELERİ

DERSDER PROJESİ HAZIRLAMA KILAVUZU

BÖLÜM 1. PROJESİ KİMLER, NEREDE YAPILACAK?

BÖLÜM 2. PROJESİ NE YAPILACAK, KONUSU NEDİR?

BÖLÜM 3. PROJESİ NİÇİN YAPILACAK, AMACI NEDİR?

BÖLÜM 4. PROJESİ HANGİ DERSLERLE İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK? HANGİ DERSLERDE ÖĞRENİLEN HANGİ BİLGİ VE BECERİLER PROJESİ YAPILIRKEN UYGULANACAK?

BÖLÜM 5. PROJESİ İLGİLİ DERSİN VEYA DERSLERİN MEB TARAFINDAN BELİRLENEN KAZANIMLARININ ELDE EDİLMESİNİ SAĞLAYACAK MI?

BÖLÜM 6. PROJESİ ÖĞRENCİLERİ LİSEYE GEÇİŞ VE/VEYA ÜNİVERSİTEYE GİRİŞ SINAVLARINA HAZIRLAYACAK MI?

BÖLÜM 7. PROJESİNİN UYGULANMASI İÇİN HANGİ KİŞİ VE KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK?

BÖLÜM 8. PROJESİNİN BİR DÖNEMLİK VE/VEYA BİR YILLIK UYGULAMA TAKVİMİ VE HAFTALARA BÖLÜNÜŞ ÇALIŞMA PLANI NEDİR?

BÖLÜM 9. PROJESİ REHBERLİK VE DENETLEME NASIL YAPILACAK?

BÖLÜM 10. ÖĞRENCİLERİN PROJESİ YAPTIKLARI İŞLER VE ÖDEVLER İÇİN NASIL NOT VERİLECEK?

BÖLÜM 11. TAMAMLANAN PROJESİ NASIL DEĞERLENDİRİLECEK?

BÖLÜM 12. PROJESİNİN SONUÇLARI KİMLERLE NASIL PAYLAŞILACAK? PROJESİ YAPAN ÖĞRENCİLERİN BAŞARISI NASIL KUTLANACAK?

BÖLÜM 13. PROJESİ GERÇEKLEŞTİRENLERİN İSİM VE İMZALARI

DERSDER PROJESİ NEDİR?

DERSDER DENEYİME DAYALI DERSTİR. Projeler yapılarak uygulanır. Derslerin içeriğini oluşturan bilgi, beceri ve erdemlerin deneyimle, yaparak ve yaşayarak öğrenilmesini sağlar. Bilgili, becerili ve erdemli öğrenciler, öğretmenler, psikolojik danışmanlar, doktorlar, mühendisler, aşçılar, avukatlar ve benzerlerinin yetişmesi için öğrenme modelimiz DERSDER olmalıdır. DERSDER'in uygulandığı eğitim kurumlarında öğrenciler derslerde öğrendikleri bilgi ve becerileri kullanarak insana, topluma, doğaya veya teknolojiye ilişkin bir sorunu çözmek, bir yenilik yapmak veya bir sanat eseri yaratmak için proje tasarlar ve uygular. DERSDER öğrenci merkezli bir öğrenme deneyimi sağlar, DERSDER PROJELERİ öğrenciler tarafından öğretmenlerin rehberliğinde tasarlanır ve uygulanır.

Çocuklarımız çok iyi bir eğitim almalı, her bakımdan çok iyi yetişmeli, hem ulusa ve insanlığa katkı sağlayacak ve dünyayı değiştirecek kadar yetkin ve donanımlı, hem de dünyanın örnek alacağı kadar erdemli olmalıdır. Başarılı ve erdemli olmak için gerekli olan bilgi, beceri ve erdemler genlerimize kodlanmamıştır. Derslerin içeriğini anlamak ve davranışa dönüştürmek için teoriyle pratiğin eş zamanlı öğrenilmesi ve uygulanması şarttır. Asıl olan ne öğrendiğimizden çok ne yapabildiğimizdir. Erdemli bireyler olmak için de deneyim şarttır. İyilik yapmadan iyi olunamaz. DERSDER modelinde öğrenme, derslerin akademik içeriğine dayalı projeler tasarlayıp uygulayarak, sorun çözerek, gerçek ortamlarda deneyim kazanarak ve sosyal sorumluluk projeleri uygulayarak gerçekleştirilir. Kısaca, DERSDER DENEYİME DAYALI BİR ÖĞRENME MODELİDİR.

Yüz-yüze eğitimin yapılamadığı durumlarda DERSDER'in yöntemi UYGULAMALI ONLINE'dir. Dijital teknoloji kullanılır ve Flipped Learning Modeli uygulanır. Konular online ortamlarda öğrenilir ancak uygulamalar öğretmenlerin rehberliğinde öğrenciler tarafından hem sanal hem de gerçek ortamlarda yapılır.

DERSDEM'İN TEMEL İLKELERİ

- 1. DERSDEM BİR ÖĞRENCİ PROJESİDİR.**
- 2. DERSDEM PROJELERİ ÖĞRENCİLER TARAFINDAN TASARLANIR, UYGULANIR VE SONUÇLARI TOPLUMLA PAYLAŞILIR.**
- 3. ÖĞRETMENLER PROJE KILAVUZUNUN HAZIRLANMASINDAN PROJENİN UYGULANMASINA VE DEĞERLENDİRİLMESİNE KADAR HER AŞAMADA ÖĞRENCİLERLE BİRLİKTE ÇALIŞIR VE ONLARA REHBERLİK YAPAR.**
- 4. ÖĞRENCİLER PROJE TASARLAYACAKLARI DERSİN VEYA DERSLERİN KONULARIYLA ÖRTÜŞEN, TOPLUMA, DOĞAYA, TEKNOLOJİYE VEYA SANATA İLİŞKİN BİR SORUN BELİRLER.**
- 5. ÖĞRENCİLER PROJE YAPILAN DERSİN VEYA DERSLERİN KONULARINI YAPARAK, YAŞAYARAK VE ÜRETEREK ÖĞRENMEK VE AYNI ZAMANDA DA BELİRLENEN SORUNU ÇÖZEREK TOPLUMA KATŞILIKSIZ KATKI SAĞLAMAK İÇİN BİR DERSDEM PROJESİ TASARLAR.**
- 6. PROJE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİ LİSEYE GEÇİŞ SINAVLARINA, LİSE ÖĞRENCİLERİNİ DE ÜNİVERSİTE GİRİŞ SINAVLARINA HAZIRLAMALIDIR.**
- 7. PROJE İLGİ DERSİN VEYA DERSLERİN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI TARAFINDAN BELİRLENEN KAZANIMLARININ ÖĞRENİLMESİNİ SAĞLAMALIDIR.**
- 8. PROJE ÖĞRENCİLERİN KENDİ YETENEKLERİNİ FARKETMESİNİ VE MESLEKİ İLGİLERİNİ TEST ETMESİNİ SAĞLAYARAK ONLARI GELECEKTEKİ KARIYER SEÇİMİ İÇİN HAZIRLAMALIDIR.**
- 9. PROJE ÖĞRENCİLERİN YETKİN VE ERDEMLİ BİREYLER OLARAK YETİŞMESİNE KATKI SAĞLAMALIDIR.**
- 10. DERSDEM PROJESİNİ SADECE ÖĞRENCİLER VE ÖĞRETMENLER DEĞİL SÜRECE KATILAN BÜTÜN PAYDAŞLAR DEĞERLENDİRMELİDİR.**

DERSDER PROJESİ HAZIRLAMA KILAVUZU¹

PROJE HAZIRLAMA KILAVUZUNDAKİ SORULAR ÖĞRETMELERİN REHBERLİĞİ, YARDIMI VE GEREKEN DURUMLARDA KATKISIYLA ÖĞRENCİLER TARAFINDAN CEVAPLANDIRILACAKTIR

PROJENİN BÖLÜMLERİ VE PLANI

BÖLÜM 1: PROJİYİ KİMLER NEREDE YAPACAK?

1. PROJENİN YAPILACAĞI EĞİTİM KURUMU, DERS, SINIF VE ÖĞRETMEN

- a. Projenin yapılacağı eğitim kurumunun adı nedir?
- b. Proje hangi derste veya derslerde yapılacak?
- c. Proje yapılacak dersin/derslerin öğretmeni/öğretmenleri:
- d. Proje kaçınıcı sınıf veya sınıflarda yapılacak?
- e. Projenin yapılacağı yıl ve dönem/dönemler:

2. PROJİYİ TASARLAYACAK VE UYGULAYACAK ÖĞRENCİLER?

- a. İlgili ders ve sınıflarda projeyi tasarlayacak ve uygulayacak öğrenciler kimlerdir, kaç kişidir?

¹ Bu PROJE GELİŞTİRME KILAVUZU genel olarak bir DERSDER projesinde bulunması gereken bölümleri, soruları vb. içermektedir. Eğitim kurumunun, dersin ve öğrencilerin özelliğine göre bu kılavuza yeni bölümler ve sorular eklenebilir veya mevcut sorulardan bazılarının cevap verilmeyebilir. Böyle yapılması halinde eklenen yeni bölüm ve sorular veya cevap verilemeyen mevcut sorular için açıklama yazılmalıdır.

- b. Eğer birden çok proje varsa bu projeyi yapan öğrenciler başka hangi projelerde görev yapmaktadır?
- c. Projeyi tasarlayan ve uygulayacak olan öğrencilerin listesi
(Liste uzunsa kılavuzun sonuna eklenebilir):

BÖLÜM 2: PROJEDE NE YAPILACAK, KONUSU NEDİR?

1. PROJENİN ADI VE TANIMI

- a. Projenin adı:

(Projenin adı projenin konusunu temsil etmeli, kolayca öğrenilecek kadar kısa ve ilginç olmalıdır.)

- b. Projenin tanımı:

Bu kısımda projenin tamamı hakkında bilgi veren bir tanımlama yapılacaktır. Bu bir genişletilmiş özet (extended abstract) gibi düşünülebilir. Bu tanım projenin hangi öğrenciler tarafından tasarlandığını ve uygulanacağını, öğrenciler ve toplum için amaçlarını, projenin konusunu, nasıl uygulanacağını, tamamlanınca nasıl değerlendirileceğini, sonuçların nasıl paylaşılacağını ve kutlanacağını ve nasıl devam ettirileceğini en özet haliyle anlatmalıdır.

2. PROJE YAPILAN DERSİN UYGULANACAK KONULARI

- a. Proje yapılan ders veya derslerin hangi konuları bu projede uygulanacak?

Konuların listesi (DERS VE KONULAR):

- b. Dersin içeriğindeki hangi beceriler bu projede uygulanmış olacak?

3. DERSTE VEYA DERSLERDE ÖĞRENİLEN KONULAR İLE ÇÖZÜLECEK SORUN VEYA TOPLUMA YAPILACAK KATKI ARASINDAKİ UYUM

- a. Proje yapılacak dersin konusu ile projenin konusu uyumlu mudur, örtüşmekte midir?

Örnek: Söz gelimi, tarih dersinde gölde biyoloji projesi yapılmaz, Türkçe dersinde organik tarım projesi olmaz.

- b. Proje yapılan derste veya derslerde öğrenilen bilgini yaklaşık yüzde kaçını bu projede kullanılabilecek?

4. PROJE UYGULANIRKEN ÜRETİLECEK SOMUT ÜRÜNLER

- a. Proje sırasında öğrenciler bir takım araç-gereç yapacak mı? Rapor, sunum vb bir şey hazırlayacak mı?
- b. Projenin planlanan çıktıların veya projede yapılanların listesi ve not olarak değeri:

BÖLÜM 3: PROJE NİÇİN YAPILACAK, AMACI NEDİR?

1. PROJENİN ÖĞRENCİLER İÇİN AMAÇLARI NELERDİR?

- a. Projenin öğrenciler için genel amaçları nelerdir?
Genel amaçların listesi:
- b. Projenin öğrenciler için gözlenebilir, ölçülebilir, spesifik amaçları, bir başka deyişle kazanımları nelerdir? Kazanımların listesi:

2. PROJE ÖĞRENCİLERİN İLGİLİ DERS VEYA DERSLERDEKİ AKADEMİK BAŞARISINI ARTIRACAK MI?

- a. Proje öğrencilerin bu projeyi yaptıkları ders veya derslerdeki akademik başarısını artıracak mı? Artıracaksa nasıl?
- b. Proje öğrencilere ilgili dersin akademik içeriğini daha da genişleterek veya derinleştirerek öğrenme imkânı verecek mi? Verecekse nasıl? Örnekler vererek açıklayınız.

3. PROJE UYGULANIRKEN ÖĞRENCİLER İNSANLA, TOPLUMLA, DOĞAYLA, KÜLTÜRLE, TARİHLE VE SANATLA İLGİLİ HANGİ ETİK DEĞERLERİ KAZANACAK?

a. Proje uygulanırken öğrenciler hangi değerleri yaşayarak öğrenmiş olacaktır?

Kazanılacak değerlerin listesi:

b. Bu değerler öğrencilerin erdemli bireyler olmasına katkı sağlayacak mı? Nasıl?

4. PROJENİN TOPLUM İÇİN AMAÇLARI NELERDİR?

PROJEYE İNSANLARA VE/VEYA ÇEVREYE HANGİ KATKILARI SAĞLAYACAK, HANGİ HİZMETİ SUNACAK?

a. Projenin toplum ve çevre için genel amaçları nelerdir?

Genel amaçların listesi:

b. Projenin toplum ve çevre için gözlenebilir, ölçülebilir, spesifik amaçları, bir başka deyişle kazanımları nelerdir? Kazanımların listesi:

BÖLÜM 4: PROJEDE HANGİ DERSLERLE İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK? HANGİ DERSLERDE ÖĞRENİLEN HANGİ BİLGİ VE BECERİLER UYGULANACAK?

PROJE UYGULANIRKEN İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK DERSLER VE UYGULANACAK BİLGİ VE BECERİLER

a. Projenin uygulanmasında hangi derslerle iş birliği yapılacak? Projede hangi dersler ve sınıflar sorumluluk almaktadır?

b. Projede hangi derslerde öğrenilen hangi bilgi ve beceriler uygulanacak. Bu bilgi ve becerilerden örnekler:

BÖLÜM 5: PROJE İLGİLİ DERSİN VEYA DERSLERİN MEB TARAFINDAN BELİRLENEN KAZANIMLARININ ELDE EDİLMESİNİ SAĞLAYACAK MI?

PROJE UYGULANIRKEN ÖĞRENCİLER MEB TARAFINDAN BELİRLENEN KAZANIMLARI ELDE EDECEK Mİ?

- a. Projede öğrencilerin elde edeceği kazanımlar MEB'in ilgili ders veya dersler için belirlediği kazanımlarla örtüşmekte midir?
- b. Projede kazanılacak değerler MEB Müfredatında kazanılması istenen değerlerle örtüşmekte midir?

BÖLÜM 6: PROJE ÖĞRENCİLERİ LİSEYE GEÇİŞ VE ÜNİVERSİTEYE GİRİŞ SINAVLARINA HAZIRLAYACAK MI?

1. PROJE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİ LİSEYE GEÇİŞ SINAVLARINA HAZIRLAYACAK MI?

- a. Proje öğrencileri liseye geçiş sınavlarına hazırlayacak mıdır? Hazırlayacaksa örnekler veriniz.
- b. Projede öğrenilecekler ile sınavlarda çıkan konular ve örnek sorular arasındaki örtüşmeyi gösteren örneklerin listesi:

2. PROJE LİSE ÖĞRENCİLERİNİ ÜNİVERSİTEYE GİRİŞ SINAVLARINA HAZIRLAYACAK MI?

- a. Proje öğrencileri üniversite sınavlarına hazırlayacak mıdır? Hazırlayacaksa örnekler veriniz.
- b. Projede öğrenilecekler ile sınavlarda çıkan konular ve yine sınavlarda çıkan örnek sorular arasındaki örtüşmeyi gösteren örneklerin listesi:

BÖLÜM 7: PROJENİN UYGULANMASI İÇİN HANGİ KİŞİ VE KURUMLARLA İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK?

PROJE UYGULANIRKEN HANGİ KURUM VE KİŞİLERLE İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK?

- a. Projeyi gerçekleştirmek için okul içinde hangi birim ve kişilerle iş birliği yapılacaktır?
- b. Projeyi gerçekleştirmek için okul dışından hangi kurum ve kişilerle iş birliği yapılacaktır?

BÖLÜM 8: PROJENİN BİR DÖNEMLİK VE/VEYA BİR YILLIK UYGULAMA TAKVİMİ VE HAFTALARA BÖLÜNÜŞ ÇALIŞMA PLANI NEDİR?

1. PROJENİN UYGULAMA TAKVİMİ

- a. Proje ne zaman başlayıp ne zaman bitecektir? Projeler bir dönemlik (18 hafta) veya bir yıllık (36 hafta) olarak planlanmalıdır.
- b. Projenin uygulama takvimi hakkında bilgi veriniz. Sonrasında aşağıdaki tabloyu hafta hafta doldurunuz.

2. HAFTALIK ÇALIŞMA PLANI NEDİR?

- a. Projenin Güz ve/veya Bahar için hazırlanan 18 haftalık çalışma planı nedir?

HAFTA	YAPILACAK İŞ
1.HAFTA	
2.HAFTA	
3.HAFTA	

4.HAFTA	
5.HAFTA	
6.HAFTA	
7.HAFTA	
8.HAFTA	
9.HAFTA	
10.HAFTA	
11.HAFTA	
12. HAFTA	
13. HAFTA	
14. HAFTA	
15. HAFTA	
16. HAFTA	
17. HAFTA	
18. HAFTA	

3. PROJENİN UYGULANMASI SIRASINDA UYULACAK ETİK DEĞERLER/KURALLAR VE EĞİTSEL İLKELER NELERDİR?

- a. Proje uygulanırken öğrencilerin uyması gereken değerler/kurallar nelerdir?
- b. Proje Uygulama Yönergesi var mıdır? Hazırlanmışsa kılavuza eklenmelidir.

4. PROJENİN BİR BÜTÇESİ VAR MI?

- a. Projenin uygulanması için para gerekli mi, bir bütçesi olacak mı?
- b. Bütçe olacaksa kaynak nasıl bulunacak, masraflar nasıl karşılanacaktır?

BÖLÜM 9: PROJEDE REHBERLİK VE DENETLEME NASIL YAPILACAK?

PROJE UYGULANIRKEN REHBERLİK VE DENETLEME NASIL YAPILACAK?

- a. Projeyi hazırlayan öğrencilere yardımcı olacak öğretmenlerin listesi:
- b. Projeyi tasarlayan ve uygulayan öğrencilere öğretmenlerin dışında uzman veya usta kimseler yardım edecek mi?
- c. Proje uygulanırken öğrencilerin sorumluluklarını tam olarak yerine getirdiği nasıl belirlenecek?
- d. Öğrencilerin projedeki performansı nasıl gözlemlenecek?

BÖLÜM 10: PROJEYLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR, YAPTIKLARI İŞLER VE ÖDEVLER İÇİN ÖĞRENCİLERE NASIL NOT VERİLECEK?

SINIF GEÇME NOTUNUN YÜZDE KAÇI PROJEDE YAPILAN İŞLERDEN ALINACAK? (Sınıf geçme notunun en az üçte biri proje kapsamında yapılan işlerden gelmelidir).

- a. Bu projede sınıf geçme notunun yüzde kaçını projeden gelecek? Bu nasıl belirlendi?
- b. Not verilecek proje temelli ders çıktılarının listesi ve not değeri:

BÖLÜM 11: TAMAMLANAN PROJE NASIL DEĞERLENDİRİLECEK?

TAMAMLANAN PROJE NASIL DEĞERLENDİRİLECEK?

- a. Projenin öğrenciler için amaçlarına ulaşip ulaşmadığı nasıl belirlenecek?
- b. Projenin toplum ve çevre için belirlenen amaçlarına ulaşip ulaşmadığı nasıl belirlenecek?
- c. Projenin değerlendirilmesi için nasıl veri toplanacak?
- d. Projenin değerlendirilmesi için kimlerden veri toplanacak?

BÖLÜM 12: PROJENİN BAŞARISI NASIL PAYLAŞILACAK VE KUTLANACAK?

PROJENİN SONUÇLARI TOPLUMLA NASIL PAYLAŞILACAK VE KUTLANACAK?

- a. Dönem veya yıl sonunda, projede neler öğrenildiğini, neler üretildiğini, topluma ve doğaya nasıl bir katkı sağlandığını veya ileride katkı sağlayacak nasıl bir yenilik (inovasyon) yapıldığını sergileyen **DERSEM PROJE GÜNÜ** ne zaman ve nerede yapılacak?
- b. Proje gününün içeriği, yeri ve tarihi hakkında açıklama:
- c. DERSEM Proje Günü'ne davet edileceklerin listesi:
- d. Projenin nasıl hazırlandığını, uygulandığını ve hangi sonuçların elde edildiğini gösteren belge, fotoğraf vb. dokümanları içeren dönem veya yıl sonu sunum dosyası (portfolyo) neleri içerecek? Sunum dosyasına konacak çıktılarının listesi:

- e. Projenin hikayesini baştan sona ana hatlarıyla anlatan, fotoğraflar ve benzeri görsellerle zenginleştirilmiş bir POSTER SUNUM sergisi hazırlanacak mı? Hazırlanacaksa tahminen kaç poster olacak, nerede sergilenecek?
- f. Projenin hikayesini anlatan bir video gösterimi yapılacak mı? Yapılacaksa nerede ve nasıl gösterilecek?
- g. Dersin akademik içeriğini uygulamalı olarak öğrenen ve bu içeriği uygularken toplumsal bir sorunu çözen veya çözümüne katkı sağlayan öğrenciler, DERSEM PROJE GÜNÜ'nde proje boyunca yaptıkları uygulamaları gösteren örnekler sergileyecek mi? Sergileyecekse nasıl sergileyecek?
- h. Yaptıkları sosyal sorumluluk projesiyle topluma, çocuklara, sanata, doğaya, bilime ve hayvanlara karşılıksız katkı sağlayan bu öğrencileri okul yönetimi ve toplum ödüllendirilecek mi? Ödüllendirilecekse nasıl? Söz gelimi öğrencilere topluma hizmet sertifikası verilecek mi?

BÖLÜM 13: PROJEYİ GERÇEKLEŞTİRENLERİN İSİM VE İMZALARI

PROJE DANIŞMANI

PROF. DR MUSTAFA ÖZCAN

PROJE YÖNETİCİSİ ÖĞRETMEN/LER

PROJENİN ÖĞRENCİ BAŞKANI

PROJE ÖĞRENCİ BAŞKAN YARDIMCISI

PROJE GRUBUNDAKİ ÖĞRENCİLERİN İSİM VE İMZALARI